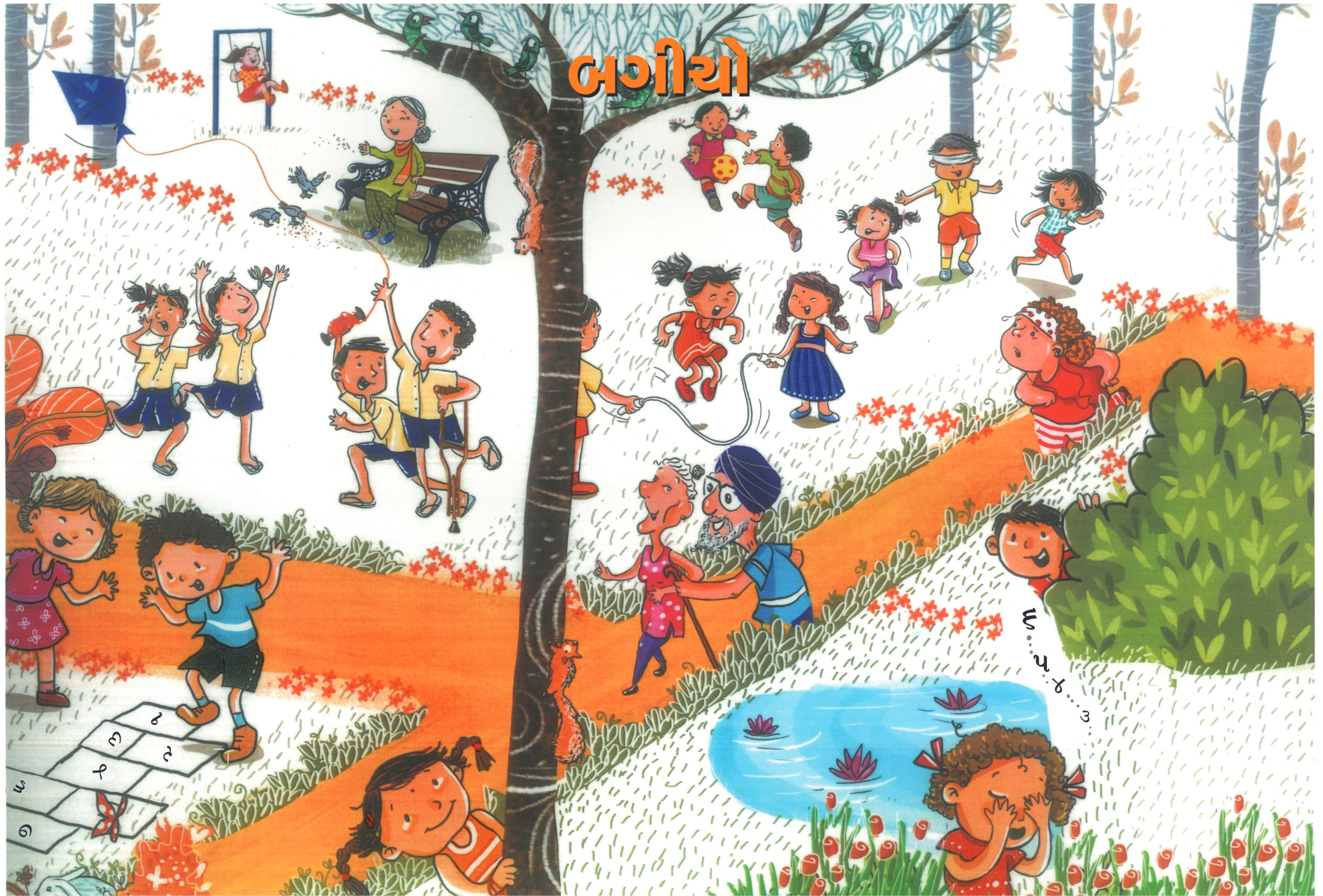

ભગીચો

આ પોસ્ટર શ્રેણીનો હેતુ બાળકોમાં ભાષાનો સુચારુ વિકાસ કરવાનો છે. બાળકો આ ચિત્રોનું ધ્યાનપૂર્વક અવલોકન કરે અને તે વિષયમાં સ્વતંત્ર સંવાદ કરે જેથી તેમની અવલોકન તેમજ ભાષાકીય ક્ષમતાઓ યોગ્ય રીતે વિકસિત થઈ શકે, તેવી આશા સાથે આ પોસ્ટર શ્રેણી વિકસાવવામાં આવી છે.

શિક્ષક માટે સૂચનાઓ:

- બાળકોની સામે પોસ્ટરને એવી રીતે દર્શાવો કે તમામ બાળકો તેને સરળતાથી અને યોગ્ય રીતે જોઈ શકે.
- પોસ્ટર બતાવો અને પહેલા બાળકોને તેના વિશે બોલવા દો.
- પછી ચિત્રમાં દર્શાવેલ વિવિધ વસ્તુઓ તરફ નિર્દેશ કરો અને તેમને તેમના વિશે પૂછો.
- શરૂઆતમાં સરળ પ્રશ્નો પૂછો; જેમ કે,

- બગીચામાં કેટલા વૃક્ષો છે?

અથવા

- હિંચકા પર કોણ ઝૂલી રહ્યું છે?

જ્યારે બાળકો ધીમે ધીમે ચિત્રને સમજવા લાગે છે, ત્યારે એવા પ્રશ્નો પૂછો કે જેના જવાબ ચિત્રમાંથી સ્પષ્ટ ન હોય અને બાળકોએ તેમની કલ્પના અને વિચાર-શક્તિનો ઉપયોગ કરવો પડે; જેમ કે,

- પક્ષીઓ શા માટે બાંકડાની પાસે બેઠા છે?

- બધા પ્રશ્નો સરળ ભાષામાં પૂછો.
- બાળકોને સંપૂર્ણ વાક્યોમાં જવાબ આપવા પ્રોત્સાહિત કરો અને તેમની ભાષા શુદ્ધ (માન્ય) રાખવાનો પ્રયાસ કરો.
- તમામ બાળકોને વાત કરવાની તક આપો અને કોઈપણ બાળક શરમાળ હોય અથવા સંકોચ અનુભવતું હોય તો તેને વાતચીતમાં ભાગ લેવા માટે પ્રોત્સાહિત કરો.

ઉદાહરણ તરીકે, કેટલાક પ્રશ્નો નીચે આપેલ છે:

- તમે આ ચિત્રમાં શું શું જોઈ રહ્યા છો?
- બાળકો કઈ કઈ રમતો રમી રહ્યા છે?
- તળાવમાં કયા ફૂલો ખીલ્યા છે?
- છોકરો ઝાડીઓ પાછળ કેમ છુપાયેલો છે?
- પંતંગ ઉડાડવાવાળા બાળકે લાકડી (ઘોડી) નો ટેકો કેમ લીધો છે?
- બે વૃદ્ધ માણસો બગીચામાં કેમ ફરી રહ્યાં છે?

યહ પોસ્ટર શ્રેણી બચ્ચોં કે લિએ ભાષા કે સુચારુ વિકાસ કે ઉદ્દેશ્ય સે બનાઈ ગઈ હૈં। યહ પોસ્ટર શ્રેણી આશા સે વિકસિત કી ગઈ હૈં કિ બચ્ચે ઇન ચિત્રોં કો ધ્યાનપૂર્વક દેખેં ઓર ઇનકે વિષય મેં સ્વતંત્ર વાર્તાલાપ કરેં, જિસસે ઇનકી અવલોકન ઇવં ભાષાકીય ક્ષમતાઓં કા ઉચિત વિકાસ હો સકે।

શિક્ષક કે લિએ નિર્દેશ

- પોસ્ટર કો બચ્ચોં કે સમ્મુખ ઇસ તરહ રખેં કિ સમી બચ્ચે ઇસકો સરલતા ઇવં ઠીક તરહ સે દેખ સકેં।
- પોસ્ટર દિખાકર પહેલે બચ્ચોં કો સ્વયં ઇસકે વિષય મેં બોલને દેં।
- ફિર ચિત્ર મેં દિખાઈ ગઈ અલગ-અલગ વસ્તુઓં કી ઓર ઇશારા કરકે ઇનસે ઇનકે વિષય મેં પૂછેં।
- પ્રારંભ મેં સરલ પ્રશ્ન પૂછેં; જેસે-

- પાર્ક મેં કિતને પેડ હૈં?

યા

- ઝૂલા કોન ઝૂલ રહા હૈં?

જબ બચ્ચે ચિત્ર કો થોડા-થોડા સમજને લગેં તો ઇસે પ્રશ્ન કરેં જિનકા ઉત્તર ચિત્ર સે સ્પષ્ટ ન હો ઓર બચ્ચોં કો અપની કલ્પના વ સોચને કી શક્તિ કા પ્રયોગ કરના પડે; જેસે કિ-

- પક્ષી બેંચ કે પાસ ક્યોં બેઠે હૈં?

- સમી પ્રશ્ન સરલ ભાષા મેં કરેં।
- બચ્ચોં કો પૂરે વાક્યોં મેં ઉત્તર દેને કે લિએ પ્રોત્સાહિત કરેં ઓર ચેષ્ટા કરેં કિ ઇનકી ભાષા શુદ્ધ હો।
- સમૂહ મેં બેઠે સમી બચ્ચોં કો વાર્તાલાપ કા અવસર દેં તથા જો સમી બચ્ચા શર્મીલા યા સંકોચી હો, ઇસે વાર્તાલાપ મેં ભાગ લેને કે લિએ પ્રોત્સાહિત કરેં।

ઉદાહરણ તરીકે, કેટલાક પ્રશ્ન નીચે દિએ ગાઈ હૈં—

- ઇસ ચિત્ર મેં તુમ ક્યા-ક્યા દેખ રહે હો?
- બચ્ચે કોન-કોન-સે ખેલ ખેલ રહે હૈં?
- તાલાબ મેં કોન-સે ફૂલ ખિલે હૈં?
- લડકા ઝાડિયોં કે પીછે ક્યોં છિપા હૈં?
- પંતંગ ઉડાને વાલા બચ્ચા બેંસાંચી ક્યોં લિએ હુએ હૈં?
- દો બૂઢે વ્યક્તિ પાર્ક મેં ક્યોં ઘૂમ રહે હૈં?